

НЕМЧЕНКО Т.А.кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри економіки,
менеджменту та комерційної діяльності**КОВАЛЕНКО Є.В.**

аспірант за спеціальністю 073 «Менеджмент»

КОВАЛЕНКО В.Є.

здобувач гр. ОКД-19

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В КРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Глобальні світові трансформаційні процеси, які на сьогодні зумовлюють визначальний вплив на зміну української економіки на сьогодні, бурхливо переплелися із кризовими явищами, що спричинені військовим вторгненням на територію нашої держави. Таке поєднання є викликом для стійкості усієї державної системи в цілому, та економічної її складової, зокрема. Тож, актуальності набирають шляхи для пошуку рішень, що дозволять не просто втримати стійкість на складному поступальному шляху, а й сформувати резерви для подальшого розвитку після стабілізації ситуації в майбутньому. Тож, очевидно, що окрім допомоги у вигляді грантів, дотацій та кредитів, українська економіка повинна опиратися на власні ресурси, головним серед яких, на нашу думку, виступає саме людський.

Цінність людських ресурсів на нинішньому етапі світового розвитку є вирішальною, позаяк економіка знань ґрунтується на інтелектуальному базисі, а відтак, саме за їх допомогою відбувається вирішальне нарощення конкурентоспроможності, а отже і визначається позиція на міжнародному конкурентному ринку. Зокрема, Шаульська Л. справедливо зазначає, що сучасна економіка висуває специфічні вимоги до людських ресурсів, за яких на перший план виступають здатності до пізнання й творення, набуття актуальних навичок, умінь для генерування нового знання [1], а тому регулювання розвитку людських ресурсів потребує постійної уваги та коригування відповідно до мінливості вимог, що до них висуваються.

Відповідно, перш за все, має відбутися встановлення пріоритетних напрямів, на яких має зосереджуватися увага державної підтримки із відповідним спрямуванням ресурсів. Зрозуміло, що ключовими сферами при цьому стануть відновлення енергетичної та транспортної інфраструктури, розгортання програми будівництва для забезпечення житлом населення, яке постраждало внаслідок військової агресії, зосередження уваги на забезпеченні продовольчої та паливної безпеки, нарощення військово-промислового комплексу, стимулювання активності бізнесу та, відповідно, зростання експорту до довоєнного рівня. Перспектива вступу України до ЄС дає з одного боку підтримку партнерів на шляху повоєнного відновлення, а з іншого боку висуває ряд вимог, яких необхідно дотримуватися, враховуючи існуючі правила та стандарти спільної участі країн і союзних умовах. Все це зумовлює важливість підтримки трудового потенціалу населення, яке залишилось на території України та формування умов для повернення тих, хто змушений був виїхати за межі держави після початку військового вторгнення.

Основним, аспектом, на нашу думку, мають стати соціальна підтримка населення у поєднанні із забезпеченням нарощення освітньої складової розвитку трудового потенціалу із пролонгуванням підвищення професійної майстерності протягом усього життя [2]. Наголосимо, що на сучасному етапі постає актуальним формування трудового потенціалу починаючи із шкільного віку, позаяк, внаслідок епідемії коронавірусу, а потім військових дій, суттєво знизилась якість освітніх послуг, що в недалекому майбутньому вплине і на якість трудового потенціалу за умови невжиття кроків у напрямі поліпшення ситуації. Варто також провести оптимізацію потреб в освітніх послугах внаслідок визначення того набору навичок та вмінь, які є актуальними на сучасному етапі розвитку мережевої економіки та забезпечити їх освоєння не лише безпосередньо в навчальних закладах, а й на робочих місцях для підтримання тенденції навчання протягом життя, а також зменшення негативного впливу так званого «цифрового розриву».

Доречним було б зауважити про необхідність надання масових послуг щодо поліпшення психологічного здоров'я, позаяк, внаслідок військового вторгнення населення потерпає від перманентного стресу, що позначається на якості трудового потенціалу та негативно впливає на формування соціального капіталу через відсутність відчуття безпеки, погіршення соціально-психологічного клімату, зниження інвестиційної привабливості. З іншого боку, маємо зазначити, що на сьогодні помічається протизаважне зростання соціального капіталу в Україні внаслідок формування суспільної підтримки, згуртованості та довіри, готовності сприймати непопулярні рішення, готовності допомагати. Проте, враховуючи складний поствоєнний етап суспільного розвитку, психологічне супроводження дозволить оптимізувати надбаний соціальний капітал та забезпечити його примноження.

Отож, підводячи підсумки, варто зазначити, що пріоритизація завдань щодо сфери управління людськими ресурсами, нарощення ролі соціальної та освітньої складової в даному процесі та супроводження розвитку трудового потенціалу психологічною підтримкою стануть основними стрижнями формування міжнародної конкурентоспроможності України в майбутньому періоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шаульська Л. В. Людські ресурси нової економіки: ключові компоненти та ефективність регулювання. Економіка і організація управління. 2018. Вип. 4. С. 7-16.
2. Levchenko O.M., Levchenko A.O., Horpynchenko O.V, Tsarenko I.O. The impact of lifelong learning on the country's development in dimension of innovative oriented economy: comparative analysis. Journal of Applied Economic Sciences. Craiova, 2018. Volume XIII, Winter, Issue 7(61). P. 2076 – 2083.